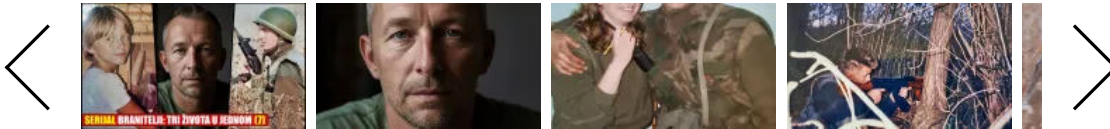

Foto: Privatni album, MojPortal.hr

ISPOVIJEST (2. DIO)

Oliver Ivanović: "Nakon rata nisam maštao da će mi pljeskati. Samo sam htio natrag svoj život"

"Nakon rata borio sam se za povaratak u normalan život, tražio poslove i mijenjao ih, ali sam doživljavao situacije za koje nisam mogao ni pomisliti da će se događati"

08.11.2025. u 20:30

Piše: Nikica Puhalo

VEZANE VIJESTI

ISPOVIJEST

Oliver Ivanović: "Mislio sam da neće biti rata, a onda sam s 15 godina uzeo pušku i krenuo..."

ŽIVOTNA PRIČA

Marko Martinelli: "Ne volim pričati o ratu, ali ću vam otkriti zašto sam ponosan na nas iz Pakraca..."

ŽIVOTNA PRIČA

Jitka Pleša: "Nagledala sam se smrti za 16 života, tri puta umalo poginula, dobila PTSP... Sad sam pronašla mir"

ŽIVOTNA PRIČA

Alen Skender: "Danas je naša uniforma radno odijelo, a oružje - ruke. Kome treba pomoć, tu smo"

MojPortal.hr objavljuje seriju tekstova pod egidom "Branitelji - tri života u jednom". Riječ je o intimnim, dirljivim i opsežnim životnim pričama hrvatskih branitelja ispričanim u prvom licu. Ideja je da se priče ne temelje na povijesnim datumima nego upravo na samom životu branitelja i to kroz tri dijela: prvi dio govori o djetinjstvu, odrastanju i mladenačkim snovima, drugi dio o okolnostima u kojima ih je zatekao rat i događajima koje su proživjeli tijekom Domovinskog rata, a treći je posvećen često složenom povratku u mirnodopski život nakon proživljenih ratnih trauma. Sada, 30 godina nakon završetka rata, napokon je moguće prvi put ispričati ove jedinstvene priče na ovakav način.

OVDJE PROČITAJTE PRVI DIO ISPOVIJESTI OLIVERA IVANOVIĆA!

NASTAVAK ISPOVIJESTI

(...)

Sve to do prvog velikog napada na Pakrac se meni zapravo činilo, onako, kao ništa toliko ozbiljno. Iz ove perspektive je bilo čak i smiješno za gledati. Nismo bili organizirani kako bismo trebali biti, nismo imali oružja, opremu, uniforme... Ništa. Mi smo na punktu imali puške papovku, M48.

Nataša Svjetličić i Oliver Ivanović tijekom ratnih dana/Foto: Privatni album

A onda je došao onaj veliki napad na Pakrac. To je meni izgledalo kao Vijetnam. Gorjelo je i nebo i zemlja, ali doslovno. Strašno nešto! Čaća i ja smo izašli na ulicu, ali ona se nije ni vidjela od te crveno, crno, sive prašine. Tad su srušili i kuću od bake i djeda. Kuća bakinog brata koja je bila poviše je izgorjela. Drugi dan po nas je došao rođak, Ivica Skalnik, da nas skloni.

Sjećam se i borbenih aviona, doletjeli bi iz smjera Daruvara, u brišućem letu. Tad sam se sjetio djeda koji je govorio da se od aviona najsigurnije sakriti u polju jer avion nikad neće baciti bombe na polje. Ali ni to nije bio sigurno jer je tad još bilo pilota Hrvata koji nas nisu htjeli bombardirati, ali se nisu

smjeli ni s bombama vratiti u bazu pa su ih znali izbaciti u polja ili šumu.

Otišli smo na punkt. Bilo nas je 17. Ovi su htjeli da idem u školu, ali ja nisam htio ni čuti, tu je bilo puno zanimljivije. Tu sam dobio rusku pušku. Rekao sam ocu:

- Odavde me ne može nitko istjerati.

Foto: Privatni album

Brzo se pomirio s tim. Ostao sam na punktu. Kad je pala vojarna u Doljanima, dobio sam pušku M48.

Tražio sam od jednog da me nauči kako se rastavlja, malo sam i gnjavio i na kraju smo se spustili u podrum da mi pokaže. I rastavi on pušku na dijelove kad odjednom krene pucnjava. Svi su izletjeli van, a ja ostao s puškom u dijelovima. Uхватила me panika, sad sam gotov!

Što sad s puškom!?

Kako ću je složiti?!

Uglavnom, netko mi ju je sastavio. Moje stražarsko mjesto bila je zadnja kuća. Pucalo se iz jarka, na 100 metara od nas. Čučim uz prozor. Nisam plakao, ali nisam bio ni daleko od

toga. Razmišljao sam tada, ako preživim, reći će da nisam ispalio ni metak. Pa sam stao na pola prozora, zažmirio i - kud puklo da puklo - opalio svoj prvi metak. Iako su me upozoravali na jaki trzaj, da mi može odvaliti rame, ništa se nije dogodilo. Kad sam vidio da je to ništa, meni se to toliko svidjelo da sam počeo samo pucati. Nakon toga sam postao jedini koji je dobio zabranu pucanja.

Htio sam ići u akcije, ali su me odbijali. Kad se baš pravo zagužvalo, uvijek sam se nudio. Konačno, prva akcija - napad na Gavrinicu. Bilo je sigurno tisuću ljudi. Vidimo kuće, iz skoro svih dimnjaka ide dim. Govore nam da lože vatru u kućama da bi mi mislili da ih ima više. Dolazimo blizu bolnice. Vraćam se po nekih 30 Varaždinaca. Trebali smo ići sadašnjom Vukovarskom ulicom, ali su nas mogli tući sa svih strana pa nismo mogli proći. Vratili smo se u bolnicu. Popeo sam se na prvi ili drugi kat, ne sjećam se više. Imao sam šteku cigareta i 200 metaka. Za nekih sat vremena ostao sam bez municije. Bio sam izvan sebe. Spustio sam se dolje i u hodniku bolnice vidio siluetu. Mitraljez mu je između nogu, garonja. Pogodili su mu cijev tako da se zaglavila i više nije mogla odvojiti. On je koristio iste metke kao i ja pa sam pokupio svu municiju. Mislim da sam taj dan ispucao oko 1000 metaka. Pucao sam, ali ne znam jesam li ikoga pogodio.

Bio mi je gušt.

Foto: Privatni album

Ta je akcija propala i vratili smo se na punkt. Kod nas je bio centar veze, a ćaća je bio u centru veze.

I tad sam čuo priču.

Naši su dan prije akcije napravili kartu s kotama. I sad, kad god bi netko na vezi spomenuo kotu tu i tu, tu bi kotu zasula njihova artiljerija. Jedan dio naših se taj dan uspio probiti do stanice milicije na Gavrinici gdje su našli karte s našim kotama. Tad sam imao 16 godina i nisam mogao vjerovati. Trojica su bila osumnjičena, ali na kraju se ništa nije moglo dokazati. Ne krivim nikoga, samo pričam kako je bilo. Ali ja sam se našivio straha tog dana, zamalo nastradao. Bilo je i mrtvih i ranjenih, ne znam sad koliko.

U međuvremenu sam dobio rumunjski kalašnjikov. Kad sam ga dobio, osjećao sam se kao da s njim mogu do Zemuna, ha, ha!

Pa je krenuo napad na Lipik. Svi moji s punkta idu, a na punktu smo ostali moj bratić i ja, maloljetnici. Srbi su ušli do Tabora. Bili smo u trpezariji, kuhao nam je Mađar Josip Fa, a to kako je on kuhao, neka se ne naljute žene, ali 90 posto njih se može sakriti. Imali smo obilan i doručak i ručak i večeru, i to sve vrhunsko.

Zezancija između borbi/Foto: Privatni album

Tražili su jednog čovjeka s punkta za Lipik. Nitko neće reći: "Hajde ti." Rekao sam:

- Ako ću dobiti onu "Srbijanku" koja ima ima i tromblonski nastavak, idem ja.

Dobio sam je, imala je i fluorescentni nišan. Ja sretan. Putem do Tabora, mrak, meci fijuču oko mene. Dođem. Stave me na pušnicu, od blokova je bila napravljena, ni 200 metara od groblja gdje su Srbi. Ja vidim njih, pretpostavljam da i oni vide mene. Tad sam prokleo dan kad sam uopće spomenuo pušku. Htio sam je baciti u bunar. Razmišljao sam i da odem, ali nemaš ni kamo ni kako. Pričam sve kako je bilo, nema uljepšavanja. Ne znam ni sam koliko sam dugo bio na tom punktu.

Ali bilo je strašno, gori i puca na sve strane, dim se diže u nebo, blato te zasipa...

Jedno jutro magla. Čujem struganje po asfaltu. Izađem - dva zarobljena Srbina, nisam siguran jesu li bili iz Banja Luke ili Prijedora. Čiste cestu. Išli su po ribu pa su ih zarobili. Čistili su ono što traktor ne može. Znam da sam ih gledao i da mi je istovremeno bilo i drago i žao što su tu gdje jesu.

Napad na Lipik, 6. prosinca 1991. Vratio sam se s Tabora na punkt. Kod nas su dovozili ranjene i mrtve. Mlad čovjek, ranjen, još svjestan, a doktor ga pogleda, stavi ga na dno dvorišta, vani. Čovjek umire. Plače. Rekao sam doktoru tad sve i svašta, kako može biti takav i takve neke stvari, ništa lijepo. Poslije rata smo pričali o tome, tada mi je rekao: "Mogao sam birati njega koji nije imao šanse ili drugu trojicu koji su imali šanse preživjeti." Spasio je tri čovjeka, a ovako bi možda izgubio svu trojicu ili dvojicu, ne znam. To su teške situacije. Trebaš donijeti odluku koga možeš spasiti, a koga ne možeš.

Za takve odluke čovjek treba biti baš jak.

Foto: Privatni album

U to vrijeme dovezli su i jednog čovjeka s propucanim želucem, taj smrad je bio nesnosan, ostat će mi zauvijek urezan u pamćenju. Pa je bio jedan naš vojnik, samo u maskirnoj košulji, brat mu je poginuo u Lipiku. Hvataju ga, ovaj je potpuno lud od bola, žele mu dati injekciju za smirenje, ali ne mogu ga uhvatiti, životinja je. I odlazi s pištoljem za pojasom za Lipik.

Pa smo bili u Klisi, to je inače srpsko selo. Stare kuće, ni jedna nema deku, ne možeš se ni sakriti kako treba. Haubice tuku po nama, strašno baš. Imao sam osjećaj kao da su iza kuće. Tad je došlo nekih 100 Varaždinaca da nas zamjene, trebali smo se naći u centru sela, a puca se, padaju granate. Spustili smo se prema groblju i tamo našli s njima. Oni su otišli u selo,

a mi na punkt. Kako te kuće nisu bile dobre za zaklon, oni su se ukopavali po šumi. I dan danas su tamo ti bunker. A nas je bilo toliko malo da se nismo mogli složiti ni za stražu. Nije bilo spavanja, a i bio sam već lud od nespavanja.

Bilo mi je baš teško.

Na Badnjak 1991. idemo na Kusionje, a meni zbog toga nije dobro. Idemo u kamionu koji su ukrala tri naša dečka od Srba, jedan od njih je Igor Skalnik iz Daruvara. On je u 10 mjesecu bio napunio 18. godina. Zamisli kolika muda moraš imati da uđeš u upaljen kamion dok su četnici na nekoliko metra od njega i odvezeš ga? Taj kamion smo imali cijeli rat i sad je, ako se ne varam, u pakračkoj vatrogasnoj postrojbi, cisternu su stavili na njega i svako ljeto ide na more gasiti požare. Još uvijek radi.

Dakle, ide se na Kusionje. Ja znam što me čeka. Pakao. Iskreno kažem, ne ide mi se. Čaća je iza mene, drži harmoniku. On je bio moj posljednji adut, posljednja nada. Sve sam čekao da će reći:

- On je moj sin, on ne ide!

Ali on je šutio. Svi su šutjeli.

Penjem se u kamion. Imam ogromnu knedlu u grlu. Sjedam. Nagurani smo jedni na druge. Zatvaraju onu stranicu, kamion kreće, a cerada pada.

Unutra odjednom potpuni mrak. Uopće ne znam kako bih opisao taj osjećaj. Grozan osjećaj.

Izlazimo iz kamiona i čekamo Miroslava Vaceka koji nas treba odvesti na Švabin brijeg. U tom trenutku ne znaš koga se više bojati - naših ili njihovih. Jer oni u tom trenutku izlaze, a mi ulazimo.

Dolazimo do Kusionja. I to je bio pravi pakao.

Ulazimo, puca se na sve strane. Opkolili smo jednu kuću, čujemo da je netko unutra. Skačemo lijevo-desno oko kuće, svi smo napeti, kad iz podruma izlazi prase. Da ne vjeruješ!

Ulazimo u neku kuću na Švabinom brijegu. Netko treba ići na stražu. Iako nisam spavao dvije noći, kažem:

- Ja ću.

Popnem se gore i zavalim u fotelju. I, naravno, zaspem. Probudio sam se ujutro. Kad sam otvorio oči i shvatio da sam zaspao, potpuno sam poludio! Mislim se, meni vjeruju! Deset ljudi je tu koji meni vjeruju! A ja zaspao u selu u kojem su oni još uvijek blizu nas! Ustanem i pogledam, vidim da svi spavaju.

Nisam nikome ništa rekao.

Navečer ulazimo u Pakračke vinograde. U ruksak sam natovarilo hrpu municije. Opet smo bili u nekoj kući. Kažu nam da u 7:00 sati kreće akcija, da "idemo do Banja Luke".

Opet me ubija to što znamo u što idemo.

U 7:00 sati ništa. Došlo je 7:30 i dalje ništa. 8:00 sati, ništa. 8:30... Ništa.

Što vrijeme dalje ide to je gore. Neizvjesnost. Najgori su taj mir i tišina. Živci tada strašno rade. Vidimo vojne kamione kako idu po Kraguju.

I tada pokojni Foka kaže Zdenku Skalniku: "Uzmi 10 ljudi i nek se krene pucati!"

I opet ja.

Ušli smo u rub šume pa smo išli niz vinograd, jedan od drugoga pola metra. Pustili su nas do negdje 50 metara od kuća. A kad je krenulo, to je gorjelo nebo i zemlja, tenkovi, avioni, mitraljezi, ne znam ni ja što sve nije tuklo po nama.

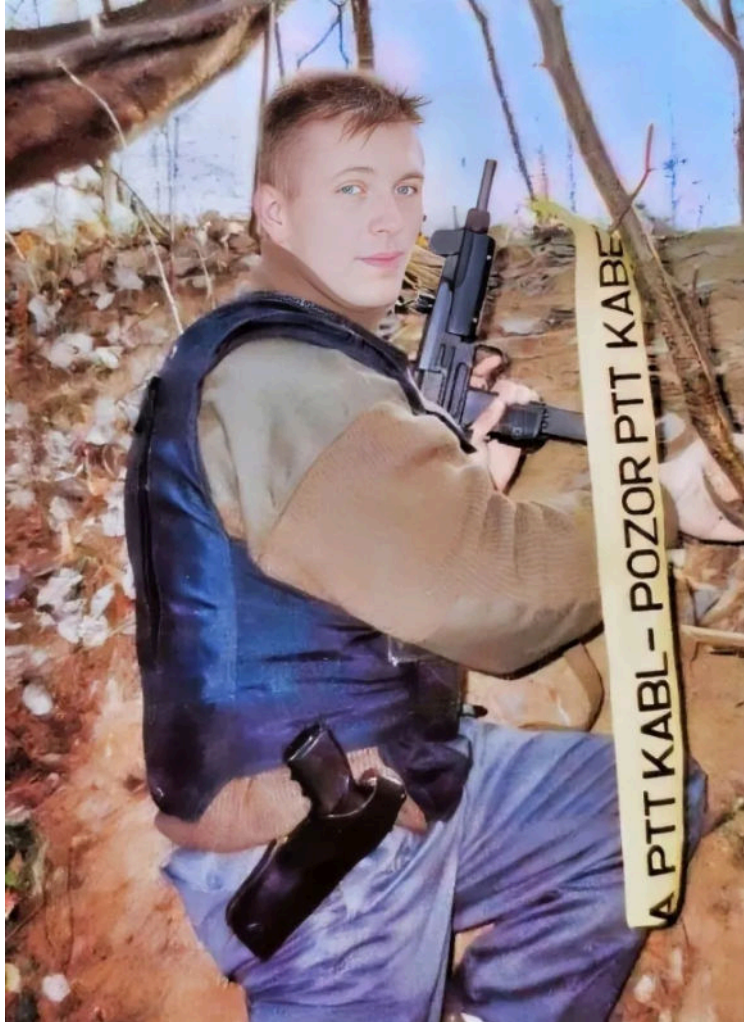

Foto: Privatni album

Josip Fa legne, ja pored njega, razmaknuti smo možda 40 centimetara. Rafal metaka iz mitraljeza prođe između moje glave i njegovih nogu, kao u filmu. Rafal prođe gore, pa se vrati dolje. Fa počne jaukati, pogodilo ga je u nogu. Ja ležim i molim Boga da me ne pogodi u guzicu. Dopužem do njega, on krvari. Nekako je zatim otpuzao između dva vinograda i tu dobije i drugi metak, u nogu. Zečević je dopuzao do njega, skinuo mu čizmu, a krv samo počne šikljati. I danas šepa zbog tog drugog metka. Fa je odbacio pušku i ruksak s tromblonima. Dopuzao sam i probao puzajući odvući i njegov ruksak, ali nisam imao snage jer sam na leđima, u svom ruskaku, imao nekih 20-30 kilograma municije i opreme.

Osjećao sam i strah i bijes. Obećavao sam u tom trenutku svašta Bogu, znaš kako to ide kad je frka, lažeš i da nećeš ni pušiti, ni psovati, izmišljaš sve živo samo da ti pomogne.

Baš mi je bilo teško.

Bojao sam se da Fa ne iskrvari, a znao sam da je liječnik blizu, to su nam bili rekli prije akcije. I krenem tražiti liječnika, ali nikako doći do njega. Na kraju sam ga nekako našao.

Krenemo tražiti Fačka, ali ga ne možemo pronaći. Po nama pucaju iz protuavionskih topova s rasprskavajućim mecima. Uglavnom, Fa je već bio zbrinut, drugi su ga pokupili, ali sad ja ne mogu natrag do svojih. A najgore je što u tom trenutku, u tom kaosu, ne znam ni gdje su moji, a ne znam ni gdje su njihovi?

Ništa ne znam.

Izvlačio sam se, a činilo mi se kao da sam na drugom kontinentu. Činilo mi se da šumi nema kraja. Napokon sam ugledao dvojicu, imali su vezu. Kažu mi da se naši povlače. Kud sad, opet ne znam gdje ću? Došli smo do neke barake, a iz nje izlazi jedan lokalni pijanac, nema smisla s njim ništa razgovarati, lud čovjek. Skupilo nas se u toj baraci desetak. Taj pijanac nam objašnjava kuda da prođemo, ali i da je sve minirano. Njegovi sinovi su još gori od njega, a svađaju se koji će nas provesti.

Uglavnom, došli smo nekako do crkve Svetog Roka. Bilo je grozno za gledati, šuma je vrvjela ljudima, isto kao ono u Srebrenici kad je pala, kad su bježali po šumama. Spustio sam se u grad. Tražio sam Vaceka samo da jave mojima da sam živ.

To je baš bilo teško. Ne znam kako bih opisao to stanje, kad si toliko dugo s nekim, to postane jače od ljubavi između braće. Došlo nas je 10 u Kusonje, a sad ih 9 nedostaje.

Demobilizirali su me 10. srpnja 1992. godine. Uzeli su mi pušku, ostala mi je uniforma.

Foto: Privatni album

Ćaća me gurao u školu, upisao me u građevinsku. No, usput sam tamo u školi vidio razred pun cura. Otišao sam kod ravnatelja i tražio da me upiše u tekstilni odjel, gdje su te cure, ali on mi je rekao da ne može. Onda sam se pobunio, bio sam bijesan.

U razredu su mi se, recimo, smijali jer sam došao u maskirnoj uniformi. A nisam je ja obukao da glumim nekog frajera, nego nisam imao ništa drugo za obući.

Kada sam napunio 18. godina, pridružio sam se policiji. Zapovjednik mi je bio Saša Ružić, čovjek od 23 godine. Gledao sam ga kao brata, bio mi je idol. Bio je baš pošten, govorio je

3-4 strana jezika, specijalac, a nije bio ni malo umišljen, baš dobar čovjek.

Mi smo išli kao osiguranje radnicima koji su kopali optički kabel Pakrac - Požega. Kopali su rov za kabel dugačak nekih 15 kilometara.

Najljepše mi je bilo raditi u to vrijeme, kad padne lišće pa se sve vidi. Kad dođe proljeće, i sve se zazeleni, a pupovi propupaju, uhvati me jeza jer se više ništa ne vidi.

Dugo sam išao i s pirotehničarima kad su uklanjali mine kod Dereze. Meni je to bilo super. Ne moraš nikoga pozdravljati i u šumi si. Jednu noć, gojzerice su mi pukle, kiša je padala. Ružić je sutra odlučio da će on ići umjesto mene. Čak smo se i natezali jedno vrijeme jer ja nisam htio da me zamjeni, a on mi je rekao da se ide malo odmoriti i od nas i od svega. Još mi je rekao:

- A i pukla ti je gojzerica, ne možeš takav ići, što kad bi ljudi vidjeli takvog policajca...

Rastali smo se u 8 sati. Malo kasnije se čula se detonacija. Srbi su bili postavili minu pod neka nosila, a kad su ih digli...

Desna noga je Ružiću bila potpuno razvaljena.

Meni se svijet raspao. Trebao sam biti ja. Da sam ja išao, možda se to ne bi dogodilo.

Ružić, koji je taj dan išao sa sanitetom, odmah je poginuo, a Ivica Cavalli je umro na putu do bolnice. Medicinski tehničar Josip Toplek, koji je iz Čakovca došao pomoći kao dio saniteta, također umro, a Ivica Kozić je bio ranjen u prsa.

I to mi je bio jedan od većih šokova.

Foto: Privatna arhiva

U Bljesku sam bio dobro pripremljen, ali baš dobro. Znao sam što me čeka, već sam bio prošao sve i svašta. Bio sam potpuno spreman na sve. Išli smo na Čaglič. Prvi dan smo se našli s onima od Okučana, na Bijeloj Stijeni. A kad se krenulo, išli smo od zgrade Općine kroz park.

Inače, imao sam curu, Boženu. U kolovozu 1994. smo se rastali. Rekla mi je tada: "Svaka ptica svome jatu leti", ja sam je u čudu gledao.

I u Bljesku se spuštam u neki jarak, tamo su vikendice počeli raditi, ali većinom su bili samo temelji, podrum i ploča. Čujem da nekog ima unutra. Prvo sam mislio baciti bombu, a onda sam se zapitao:

-Što ako ima djece? Što ako su unutra slučajno Hrvati?

Onda smo je okružili. I iz podruma izađe Božena.

I mislim si ja:

- Što ti je život...

Nešto kasnije preskačem preko neke ograde, provaljujem ulazna vrata, mali hodnik, provalim druga vrata. I pred mnom stoji žena s dvoje male djece. Jedno dijete joj se uz nogu drži za suknju, drugo dijete ona drži u naručju. Kraj šporeta sjedi djed. Drži štap. Trese se cijeli, star i bolestan. Gledam u tu ženu, gledam u tu djecu.

E, tu mi se rat baš razjebao...

Imao sam nekih slatkiša u pancirki, izvadim ih i dam ih djeci, a ona se malo počnu smijati.

- Gdje ti je muž? - pitam je.

- Pobjegao je prema kamenolomu, Šeovici.

Ne mogu vjerovati. Ima ženu, ima djecu, a pobjegne i ostavi ih. Njihova propaganda je bila strašna, mi koljemo, mi silujemo, nabijamo na kolac, ne znam ni ja što, gori smo valjda od Turaka. A on ostavi ženu s dvoje male djece?!

- Ima li oružja u kući?

- Nema - kaže.

- Ja ću sad pretražiti kuću i znate što će biti ako nađem nešto?

Onda je donijela pištolj u kožnoj futroli i predala mi ga.

- Ne bojte se, neće vam nitko ništa - rekao sam i tu se žena smirila.

Tad sam sam sebi rekao:

- Jebeš više i rat i sve...

I poslije uhvatim nekog Srbina, vodim ga u grad. A znaš kad vidiš na njemu da su mu hlače duže za četiri prsta. A bogami i jakna. Nije se obukao kod kuće, ha, ha, ha. I vodim ti ja njega kad vidim u parku pred Općinom masa ljudi. Svi, znaš, hoće

do njega i na njega. Vidim ja da je on neka marka, da je neki važan. Kad sam ga pretresao, nadao sam se da ću naći pištolj CZ 99, ali nije imao ništa od oružja. On je bio neki visokopozicionirani četnik, samo što ga ja nisam poznao. Držao je prije kod Partizana, gdje je sad košarkaško igralište, kafić na dva kata. "Zlatna dvojka" se zvao. Mađar mu je nadimak, ne znam sad njegovo prezime. Njegovi su vani bili i jako dobrostojeći, pa su ga financirali, otvorili mu kafić. Zamislite, 90-ih godina imati kafić na dva kata! Ma, prelijep je bilo.

Oliver Ivanović sa zarobljenim Mađarom tijekom akcije Bljesak/Foto: Privatni album

I veli meni jedan u stanici:

- Uhvatio si Mađara.

Pa, rekoh, jesam. Potapšao me po ramenu i rekao:

- Bravo, našli smo mu u gaćama 5000 njemačkih maraka!

A ja se mislim, mogao sam kupit pet pištolja CZ 99 da sam ja taj novac našao kad sam ga pretresao.

Bitka za normalan život

Bljesak je prošao i tada zapravo počinje moja prava borba, borba za normalan život.

Kad sam se demobilizirao 10. srpnja, samo četiri mjeseca kasnije, doživio sam šok. Psihijatar, ispred kojeg sam sjedio, napisao mi je dijagnozu na latinskom, otprilike je pisalo: "Sine morbo", ili nešto u tako. Prevedeno? Nemam nikakvih problema, muči me pubertet.

Molim?!

Pokušavao sam objasniti, iako nisam načitan ni školovan, da nije normalno biti bez struje mjesec dana, biti bez vode, da nije normalno provesti četiri godine u ratu. Ali za njih je to bilo "u redu."

U to vrijeme nisam tražio ništa. Nisam maštao da će mi pljeskati. Samo sam htio natrag svoj život.

Imao sam crno-bijeli razlog zašto nisam nastavio školovanje, a to je bio rat. Godine 1994. država je donijela zakon koji kaže: "Tko je napustio školu zbog rata i uključio se u obranu, ima pravo da mu država plati školovanje". Javim se i dobijem odgovor:

- Imate pravo na školovanje, ali nemamo sredstava.

Iduće godine opet. I sljedeće opet. I uvijek isti odgovor.

Zatim se odlazim prijaviti u vojni odsjek, preda mnom nekakva lista. Neka žena, koju ne poznajem, pita me što čekam? Kažem joj. Uzela je papir, pročitala:

- 98.23.

- Što je to - pitam je.

- U mirovinu.

- Kakva mirovina, ja sam tek demobiliziran?!

Tako je krenula moja kalvarija. Devet mjeseci bio sam na Zavodu za zapošljavanje. Primanja - nula kuna. Svi koji su se vratili iz Njemačke i inozemstva dobivali su bolja radna mjesta. A ja nisam ništa birao, trebao mi je bilo kakav posao, imao sam dijete.

Svaki dan ista poniženja. Dolazim do tadašnjeg gradonačelnika u 7:30 ujutro, kažem mu da trebam bilo kakav posao.

- Čim se prvi pojavi, ja te zovem.

Dođem opet sutra u isto vrijeme, on me pita što trebaš, ja kažem:

- Isto što i jučer, posao. I dolazit ću tako svaki dan dok ga ne dobijem.

Onda je bio naletio moj ćaća, uhvatio me za ruku i odveo na kraj tog dugačkog hodnika, 30 metara dalje.

- Šta me sramotiš, šta me brukaš? - pitao me.

- Letaju mi oko stana s opomenama. Plin, struja, telefon, voda... Imam malo dijete, nemam kune, nemam gdje zaraditi, nemam posla, a želim raditi...

Bio sam očajan.

Foto: Privatni album

Tada se otvarala ispostava APN-a u Pakracu. Došao je Ivica Vrkić. Uđem u Gradsku vijećnicu, a za velikim stolom sjedi Ivica Vrkić, on je tad bio ministar i čini mi se da je radio na procesu mirne reintegracije istočne Slavonije. Priča nešto o procjenama nekretnina. Ja imam osam razreda škole, ne razumijem o čemu govori. Vrkić me pita jesam li to u stanju raditi? Rekao sam:

- Gospodine Vrkić, stvarno sad ne znam. Dajte mi mjesec dana. Ako zadovoljim, super, ako ne, onda odlazim. A firma neće propasti u tih mjesec dana.

I složio se.

No, kada sam počeo tamo raditi, vidio sam da ima svega i svačega, da se radi sve i svašta. Nije to bilo mjesto za mene.

Nema što nisam radio, od bauštele do čišćenja kuća. **Marko Martinelli, također branitelj**, mi je pomogao. Trebalo je čistiti kuće u koje su se ljudi htjeli vratiti, a možeš misliti na šta je to sličilo. Načistio sam se govana tada. Ali Marko je plaćao, a ja sam morao nekako zaraditi novac.

U jednoj firmi, Pakračko ugostiteljstvo, htjeli su me zaposliti u ugostiteljskom objektu na jezeru, gdje je izetište Matkovac. Država je za mene prvu godinu osiguravala 100 posto bruto plaće poslodavcu. Meni su na ruke davali 1150 kuna. Tražio sam da mi daju na račun, jer bih onda mogao dobiti čekove, minus u banci. Rekli su mi:

- Ne može.

Posljednjih šest mjeseci rada nisam dobio ni kune. Mjesečni promet mi je bio prosječno 22.000 kuna, a trošak 10.000 kuna. Dakle, 12.000 tisuća kuna čistog novca je ostajalo. Država je, koliko sam shvatio, osigurala moju plaću poslodavcu, samo ju je trebao proslijediti meni, a meni šest plaća nije bilo isplaćeno. Nisu mi ih dali.

Dao sam otkaz.

Onda sam radio u kafiću, konobario u tadašnjoj "Škorpiji" dvije godine. Ali kafić stvarno nije za mene, dođu ljudi za šank pa te pijani satima dave s nekim glupostima, izdržao sam dvije godine i odlučio potražiti drugi posao.

Na kraju sam se zaposlio u bivšoj Billi, u skladištu. Sa svojom stručnom spremom, odlično! I bilo mi je to super, i ekipa, i posao. Nikad u životu nisam ni sanjao da bi mi rad u trgovini tako lijepo sjeo.

Nakon godinu dana, direktorica mi je ponudila mjesto voditelja trgovine. Kažem joj da imam samo osnovnu školu i da tu ima i školovanijih od mene.

Trenuci opuštanja s prijateljima/Foto: Privatni album

- Mi plaćamo posao, a ne plaćamo školu. Pratimo vas zadnjih godinu dana i htjeli bismo da budete voditelj - odgovorila mi je.

Prihvatio sam. Išao mi je taj posao, stvarno, i to ne mogu objasniti, baš sam uživao. Život uvijek iznenadi.

No, jednog dana šefica me došla obavijestiti da uzimamo troje djece na praksu iz Daruvara. Kažem ja:

- Super, još bolje, manje artikala ću ja slagati.

Ona mi počne nabrajati, dvije cure, jedan dečko... Spomenula mi je prezime dečka. Odmah sam prekinuo razgovor. Radi se o djetetu čovjeka koji je bio ratni zločinac. Nije samo ubio, nego je ogulio čovjeka i bacio ga u bunar, Odležao je i u zatvoru zbog toga. Kažem Mariji:

- Dok sam ja tu, to dijete ovdje neće raditi.

Dođu poslije tri crvene Škode od firme iz Zagreba, parkiraju. Mene zovu u kancelariju. Šefica me prijavila. Sjedim tamo i objašnjavam im:

- Pakrac je mala sredina. Za svako radno mjesto ima 60 kandidata. I vi zapošljavate dijete ratnog zločinca? Nagradit

ćete njega? Njegovu kćer ste zaposlili u školi, a moja sestra, ista generacija, mora raditi 70 kilometara dalje, u Velikoj!

Veli meni taj iz Zagreba:

- Mali nije kriv, on je devedeset i neko godište.

- Slažem se, naravno da mali nije kriv što mu je ćaća idiot. Ali je li moj brat kriv što mu brat radi ovdje? A politika firme je da muž i žena, brat i sestra ne mogu raditi zajedno. Hajde da je ovo Zagreb pa da ima radnih mjesta koliko hoćeš, neka mali radi, ali ovdje ima jako malo radnih mjesta...

Gurnuli su pred mene sporazumni raskid ugovora o radu. Bilo je deset sati. Rekao sam im svima:

- Idite vi svi lijepo u tri pizde materine.

I odem na psihijatriju. Drugi put. Prvi put sam bio dva i pol mjeseca, na 21 antidepresivu. Kada sam se vratio, 10-ak mjeseci nisam izlazio iz stana jer sam bio živi zombi. Kamenac mi se počeo stvarati ispod usta od sline koja mi se stalno slijevala niz bradu.

Umirovljen sam s 33 godine, s osam mjeseci i 12 dana staža. Ne znam ni sam kako su došli do te brojke. Dobio sam rješenje za mirovinu, ali bez iznosa. Zvao sam ih, pitam kolika je? Kažu da mi ne mogu reći. Na kraju je bila negdje oko 1150 kuna. Kažu mi i da imam pravo žalbe. Uložim žalbu i odmah me odbiju - da žalba nije osnovana. Pitam ih što da radim, a žena mi kaže da ih mogu tužiti.

I tužim ih.

To suđenje trajalo je 56 mjeseci. Na kraju sam dobio mirovinu. Pa sam prije tri godine dobio status Ratnog vojnog invalida i tražio novi izračun, očekujući da će biti povoljniji, kako zakon nalaže. A oni mene okrenu i stave: 30 posto vojne mirovine, a 70 posto civilne. Ukupno 636 eura. Manja

mirovina nego što sam imao! Žalio sam se, ali su me odbili. Pa sam ih tužio.

U tom svom kaosu, došao je i razvod. Žena me ostavila, a službeno smo se razveli 2012. godine. Jedan dan je došla s posla, pili smo kavu i samo je rekla da se želi razvesti. Nije bilo nikakve svađe. Odselila je kod svojih i nešto kasnije me nazvala da bi došla po svoje stvari. Došao je njezin ujak s kombijem. Pomagao sam im nositi stvari, a poslije otišao na piće. Kad su otišli, vratio sam se u stan. Kliknem svjetlo, nema struje. Stan prazan. Ostala je samo kutna garnitura i jedan prljavi ručnik.

Najgore mi je bilo zbog kćerke.

Kasnije sam upoznao moju Anamariju, Anka joj tepam.

Foto: Privatni album

Njezina kolegica je bila otvorila frizerski salon, a ja sam tu kolegicu poznavao. Zvale su me na piće, ali ja nisam baš volio ići po kafićima pa sam rekao da neću doći. Poslije su njih dvije došle do mene, Anka je taj dan bila tužna jer je prekinula s dečkom. Plakala je. Kako sam ja bio razveden, pitao sam je hoće li ostati kod mene da zajedno plačemo. Rekla je da neće.

Iako živimo u istom gradu, nakon toga se nekih osam godina nismo vidjeli, osim u prolazu. Ona je u međuvremenu otvorila svoj frizerski salon i ja sam počeo dolaziti k njoj na šišanje.

Jedan dan sam došao u salon, počeli smo razgovarati i kaže mi da je uplatila uplatila jednodnevni aranžman za more. Trebala je ići s mamom, ali mama na kraju zbog nečega nije mogla ići. Pa me pitala želim li ja ići s njom?

- A kada se ide?

- Sutra - rekla je.

- Može.

Oliver sa suprugom Anamarijom i kćerkom Marijom/Foto: Privatni album

Tako je počelo iako zapravo nismo tada ušli u vezu. Poslije je bio jedan Lovački bal, zvao me prijatelj da dođem, ali meni se nije išlo. Došao sam kod Anke na šišanje i pitao ju:

- Je l' bi ti išla sa mnom na Lovački bal?

- Ne mogu, radim - odgovorila mi je.

- Pa poslije kad odradiš, odeš kući i presvučeš se. Hajde...

I na kraju je pristala, to nam je bio zapravo prvi izlazak, Lovački bal. Sjećam se da je tu večer puno pojela jer cijeli dan od posla nije stigla ništa jesti pa sam je u šali pitao:

- Hoćeš li i mene pojesti?

I tako, smo prohodali. Lijepo nam je zajedno. Kako ja nisam nikad bio čovjek za stan nego više za kuću, a Anka također, prodao sam moj stan u Pakracu i kupio kuću u Ožegovcima, pokraj Pakraca.

Foto: Privatni album

Tražili smo nešto povoljno, na uzvisini, na relativnoj osami i pronašli kuću koja je bila potpuno zarasla u šikaru, nije se čak ni vidjela od raslinja. No, sve sam to raskrčio, kuću smo polako sredili i još je sređujemo. Znate kako je s kućom, uvijek ima nešto za raditi.

Evo, prije 18 mjeseci smo dobili i kćer Mariju iako je Anka imala dijagnozu da ne može ostati trudna. Nismo to očekivali, ali dogodilo se.

Čini se da život uvijek nekako pronađe put.

NAJNOVIJE

SERIJAL ISPOVIJESTI

Branitelji - Tri života u jednom: "Kad utihne oružje, počinje najteži rat - onaj za povratak u život"

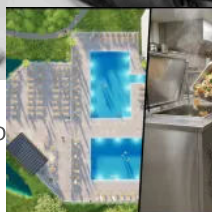
2. DIO ISPOVIJESTI

Dinko Tančara: "Vukovarska kolona i ona iz '95. nisu iste. Znamo što su oni '91. bili vojnicima i civilima"

UZMITE ULAZNICU

U Daruvaru: Saznajte što se dogodi kad se sretnu Makedonac, Srbin i Hrvat govac

SPONZORIRANI SADRŽAJ

U Daruvarске toplice stiže industrijski komposter: "Korak prema održivom turizmu i kružnom gospodarstvu"

Foto

(Članak je objavljen u sklopu projekta "Branitelji - tri života u

mojportal.hr

Copyright © Mojportal 2020. Sva prava pridržana.

Impressum Opći uvjeti korištenja Pravila prenošenja sadržaja Pravila komentiranja
Zaštita privatnosti Kontakt Oglašavanje

ZIVOTA IVANOVIĆ KAI
U
JEDNOM